

Samordningsförbundet - Handlägggarforum

- Mattias Jaktlund, Samordnare för Lärcentrum i Jämtland Härjedalen
Bakgrund inom folkhögskola och studieförbund. Rektor för Yrkehögskola och uppdragsutbildning
- Anställd av Region JH men arbetar på uppdrag av länets åtta kommuner som samordnare av Lärcentrum och vuxenutbildning
- Lärcentrum vill vara motor-mötesplats- mäklare för vuxnas lärande och kompetensförsörjning i kommunerna. Innefattar kommunal vuxenutbildning, yrkehögskola och tillgång till högre studier.
- I min roll har jag också kontakt och dialog med gymnasieskolorna, folkhögskolorna, MIUN, branschrepresentanter och arbetsgivare.

Utbildning – inte bara kompetensförsörjning

Vuxenutbildning

- Kommunal vuxenutbildning (Komvux)
- Folkhögskolorna
- Yrkeshögskolan

Kommunal vuxenutbildning

- Varje kommun är skyldig att erbjuda kommunal vuxenutbildning (komvux)
- Kommunal vuxenutbildning är en rättighet från och med 1 juli det år du fyller 20 år om du är bosatt i Sverige

Målen för den kommunala vuxenutbildningen är att:

- vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande
- vuxna ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling
- den ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning
- den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Komvux består av fem delar:

- Komvux på grundnivå
 - Komvux på gymnasial nivå - **Yrkesvux**
 - Komvux som särskild utbildning på grundnivå
 - Komvux som särskild utbildning på gymnasienivå
 - Komvux i svenska för invandrare (SFI)
-
- Följer nationella kurs- och ämnesplaner, betyg och prov. Som "vanlig" skola fast för vuxna.
 - Speciellt på Yrkesvux är fokus på yrkesämnena vilket gör dem mycket kortare än på gymnasiet.

Det här kan du göra på komvux:

- läsa in kurser på grundskolenivå och från gymnasieskolan
- ta en gymnasieexamen (yrkesexamen eller högskoleförberedande examen)
- läsa kurser för att komplettera eller öka din behörighet till fortsatta studier
- skola om dig (utbilda dig till ett annat yrke)
- göra en prövning på en kurs som du vill ha betyg i
- få din kunskap bedömd och skriftligt dokumenterad genom så kallad validering

Urval

När det gäller komvux på gymnasial nivå ska företräde, i den ordning som anges nedan, ges till den sökande som har störst behov av utbildning på grund av att den sökande

1. önskar fullfölja studier som den sökande har påbörjat enligt en upprättad individuell studieplan.
2. inte har uppnått kraven för en gymnasieexamen eller genomgått någon utbildning som motsvarar utbildning i gymnasieskolan.
3. är eller riskerar att bli arbetslös.
4. behöver utbildningen för pågående yrkesverksamhet.
5. behöver utbildningen för planerat yrkesval.

Urval, fortsättning

- ”är eller riskerar att bli arbetslös.”

Förtydligande från Skolverket:

”Exempel på vad som avses med att riskera att förlora sitt arbete är om individen har fått besked om uppsägning eller om individen är på en arbetsplats och tillhör en personalkategori som har varslats om uppsägning. I samma kategori ingår även de som är eller har varit sjukskrivna och som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte kan återgå till sitt tidigare eller nuvarande arbete och därför behöver en utbildning för att kunna yrkesväxla.”

Hur är komvux i JH organiserat?

- Alla kommuner samverkar för att kunna erbjuda ett fullödigt utbildningsutbud.
- Man planerar och dimensionerar samt söker statsbidrag tillsammans för Yrkesvux.
- En del kommuner har vissa kurser och program i egen regi men man har också gått ihop för en stor upphandling via Östersunds kommun.
- Olika studieformer finns. Hel- eller deltid. På plats, distans, fjärr och flex. Kombinationsutbildningar, lärling, APL
- Man söker via sin hemkommun men själva utbildningen kan alltså vara i en annan kommun eller hos en privat utförare.
- Se gärna www.larcentrum.se för info och kontakt.

Lärcentrum

Lärorehtimmiejarng

- Finns i varje kommun
- Erbjuder studie- och yrkesvägledning
- Studieplatser för enskilda, grupper eller klasser
- Videokonferens, bra nätverk, skrivare och lånedatorer
- Tentamensmöjligheter
- Pedagogiskt stöd och studiecoachning
- Stöd och center för vuxnas lärande oavsett studie- eller utbildningsform – ta kontakt!

Folkhögskola

birka
FOLKHÖGSKOLA

Bäckedals
FOLKHÖGSKOLA

 ÅREDALENS
FOLKHÖGSKOLA

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Statens syften med stödet till folkhögskolor och studieförbund är att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Pedagogik

- Riktat sig till personer över 18 år
- Finns ingen central styrning utan varje fhs kan själva bestämma och utforma kurser, innehåll, kunskapsmål med mera
- Ger stora möjligheter till anpassning till individ men också omställning utifrån behov i samhället.
- Aktivt deltagande och möjlighet till inflytande är centralt – man är deltagare inte elev.
- Gruppen är viktig. Samtal och erfarenhetsutbyte. ”Lära av och med varandra”. Detta förstärks om deltagarna bor på skolan (internat).
- Olika lärostilar, skapande, utomhuspedagogik sv
- Upplevs ofta som lite ”mjukare” än andra skolformer. Mindre fokus på betyg, prov och förhör utan mer på processen. Kan nog vara ett bra steg för många som behöver alternativ.

Olika kurstyper

- Allmän kurs (ofta med olika inriktningar) – möjlighet att läsa upp betyg
- Särskild kurs (följer ofta skolan profil tex musik, friluftsliv, hantverk, internationell)
- Kortkurs (upp till två veckor) ofta under sommaren

- SFI
- Etableringskurs
- Studiemotiverande kurs

Yrkeshögskola

- Relativt ny utbildningsform på frammarsch (hette tidigare KY)
- Har en egen skolmyndighet, lag och förordning. Ger rätt till CSN o.l.
- Eftergymnasiala utbildningar men ej på högskolenivå.
- Bygger på konkreta behov på arbetsmarknaden. Respektive "bransch" måste vara aktiv i utformande och genomförandet av varje utbildning.
- Stor del LIA (Lärande i arbete)
- 1-3 år långa.
- Hel- deltid. Platsbundna, distans, flex och satellit. 1-3 dagar lärarlett/vecka

YH, fortsättning

- Relativt korta (jämfört med högskola/universitet)
- Stark koppling till lokal arbetsmarknad, arbetsgivare och yrket. Upplevs ofta som konkreta och tydliga.
- Hög andel (77%) som får jobb efter utbildningen. (70-90% av dessa anger att de fått som jobb som helt eller till stora delar överensstämmer med utbildningen)
- Kräver gymnasieexamen eller motsvarande. Finns också stora möjligheter att åberopa reell kompetens eller "20% -regeln" för att bli behörig.
- Är det fler behöriga sökanden än utbildningsplatser sker ett urval – ofta genom antagningsprov.
- Finns idag 23 st YH i länet

Validering

”Validering innebär att en persons kunskaper och kompetenser kartläggs och bedöms på ett strukturerat sätt, för studier eller arbete, oavsett hur, var eller när de förvärvats. Validering kan användas för att anpassa en utbildning, förkorta en utbildning eller inför en utbildning om den sökande saknar betyg i de kurser som krävs.”

Inledande kartläggning – Kartläggning – Validering- Intyg och/eller prövning

Kommunernas skyldigheter att erbjuda validering kan komma att öka 1 jan 2023 enligt liggande proposition.

Avslutning

Utbildning och lärande är en viktig pusselbit för att utvecklas, förändras och komma vidare.

Mycket har förändrats när det gäller skolformer, pedagogik och upplägg. Utbildning idag behöver inte vara som skola igår.

Större och större andel via internet. Skapar möjligheter men kan också vara en tröskel/svårighet! Enkelt stöd kan överbrygga/underlätta.

Ta kontakt med kommunens Lärcentrum!